

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: V. P. N., narozený „X“
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem „X“
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2018, č. j. MV-147087-4/SO-2017

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 30. 1. 2018, č. j. MV-147087-4/SO-2017, a usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 27. 10. 2017, č. j. OAM-16300-4/PP-2017, **se pro nezákonnost zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce **11 228 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, dne 30. 1. 2018, č. j. MV-147087-4/SO-2017, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 10. 2017, č. j. OAM-16300-4/PP-2017, kterým bylo podle ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zastaveno řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu podle ustanovení § 87b zákona o pobytu cizinců, neboť žádost byla podána v době platnosti výjezdního příkazu.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že mu výjezdní příkaz byl vystaven neplatně, neboť bylo postupováno v rozporu se zákonem. Z tohoto důvodu není možné k výjezdnímu příkazu vůbec přihlížet. Podle § 50 odst. 5 zákona o pobytu cizinců měl být žalobci jako rodinnému příslušníkovi občana EU vystaven výjezdní příkaz nejméně na dobu jednoho měsíce. Žalobci byl však výjezdní příkaz udělen dne 25. 9. 2017 s platností do 19. 10. 2017, tedy na 24 dní, což je v rozporu se zákonem. Dále je zřejmé, že žalobci byl výjezdní příkaz udělen zpětně ode dne 20. 9. 2017, tedy od dřívějšího data, než mohl být jeho výjezd skutečně realizován, čímž došlo k porušení zákona. Není tedy pravdou, že žalobce svou žádost podal v době, kdy na území pobýval na základě výjezdního příkazu, a proto nebylo možné jeho řízení zastavit podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Dále žalobce též poukázal na judikaturu Ústavního soudu, která za nezákonné považuje upřednostňování formalistického přístupu na úkor přístupu materiálního. Žalobce namítl i nepřiměřenost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť nebyla zohledněna kritéria přiměřenosti dopadů rozhodnutí stanovená v ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný uvedl, že v řízení bylo prokázáno, že žalobce nebyl oprávněn podat žádost, neboť v době podání žádosti pobýval na území na základě uděleného výjezdního příkazu, který jej v souladu s § 50 odst. 4 zákona o pobytu cizinců opravňoval k pobytu pouze po dobu nezbytnou k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území. Zcela jistě neslouží k tomu, aby si žalobce na území upravoval pobyt poté, co bylo rozhodnuto, že má z území vycestovat.

Posouzení věci soudem

4. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
6. Soud po zvážení skutkového a právního stavu případu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobce podal dne 16. 10. 2017 žádost pro občany Evropské unie a jejich rodinné příslušníky o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců s tím, že se považuje za rodinného příslušníka občana Evropské unie, konkrétně nezletilé A. T. Jak z lustrace v informačním systému cizinců, tak z fotokopie cestovního dokladu žalobce je zřejmé, že ke dni 29. 12. 2015 byl žalobci zrušen trvalý pobyt. Dne 25. 9. 2017 byl žalobci vydán výjezdní příkaz s platností od 20. 9. 2017 do 19. 10. 2017, což vedlo správní orgán I. stupně i žalovaného k závěru, že žalobce podal svou žádost v době platnosti výjezdního příkazu a bylo tedy namíste řízení podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců zastavit.
8. Podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 20. 1. 2019, platilo, že usnesením se zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec, který podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana České republiky nebo k trvalému pobytu podle hlavy IVa v době, kdy podle tohoto zákona není oprávněn pobývat na území, nebo v době platnosti výjezdního příkazu; to neplatí, pokud je žádost podána v době platnosti výjezdního příkazu vydaného poté, co cizinci uplynula doba oprávnění k pobytu na území uděleného osobě požívající doplňkové ochrany, nebo poté, co se svým prohlášením vzdal azylu.
9. Soud konstatuje, že uvedené ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců bylo zrušeno nálezem Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17 (dále jen „nález“). Ústavní soud odůvodnil nález tím, že citované ustanovení je v rozporu s čl. 10 odst. 2 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť cizinci odnímá ochranu před možným neoprávněným zásahem do jeho soukromého a rodinného života, brání nejen pokračování správního řízení, ale i následnému přístupu k soudu. Nález byl publikován v částce 7 Sbírky zákonů, která byla rozeslána dne 21. 1. 2019. Tímto dnem přestal být § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců platnou částí právního řádu České republiky.
10. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 13. 5. 2003, čj. 7 A 146/2001-29, publ. pod číslem 2/2003 Sb. NSS, uvedl, že „*zruší-li Ústavní soud některé ustanovení zákona pro jeho neústavnost, odpovídá principu oprávněného očekávání, aby soud v přezkumném řízení zrušil rozhodnutí správního orgánu, které se o ně opírá*“. Uvedený právní názor zdůvodnil Nejvyšší správní soud tím, že při přezkoumání zákonnosti rozhodnutí není správní soud vázán ustanovením takto zrušeného zákona a musí dbát nálezu Ústavního soudu. Shodné závěry Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pak byly vysloveny např. v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 A 48/2002-98, či ze dne 29. 6. 2005, čj. 6 A 102/2001-59.

11. Soud dále poukazuje na závěry vyslovené v nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 3764/12, ve kterém Ústavní soud navázal na svou starší judikaturu a konstatoval, že možnost retroaktivního účinku derogačního nálezu Ústavního soudu závisí v podstatné míře na povaze dotčeného právního vztahu, tedy zda jde o vztah vertikální, tj. mezi jednotlivcem a veřejnou mocí, nebo horizontální, tj. mezi jednotlivci navzájem. Zatímco v případě vertikálních právních vztahů je výše popsáný retroaktivní účinek zásadně přípustný, je-li v neprospěch veřejné moci, v ostatních případech, kdy zrušení protiústavního zákona působí v neprospěch jednotlivce, je naopak zásadně vyloučen. Shodné řešení uvedené právní otázky vyplývá rovněž např. z nálezu Ústavního soudu ze dne 19. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 53/10.
12. Ve vztahu k řízení vedenému správním soudem podle § 65 a násl. s. ř. s. pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2008, čj. 5 Afs 7/2005-127, potvrdil, že „*jakkoliv platí obecná zásada, podle níž zrušovací nálezy Ústavního soudu mají v řízení o kontrole norem účinky ex nunc a nikoliv ex tunc [...] představuje vyslovení interpretativního výroku Ústavním soudem o protiústavnosti právního předpisu překážku jeho aplikace v těch případech, kdy by ještě tato aplikace připadala v úvahu. Jinak řečeno, citovaný nálezn Ústavního soudu sice nemůže vyvolat možnost opětovného otevření těch případů, které již byly pravomocně ukončeny; zároveň však platí, že právní názor v něm obsažený nelze opomenout tehdy, pakliže se jedná o řízení dosud neskončená, a to i včetně těch řízení, které dobíhají u správních soudů. V těchto případech má (pouhý) interpretativní výrok Ústavního soudu pro aplikační praxi v podstatě stejný význam a smysl jako výrok, kterým se ruší právní předpis*“.
13. Soud se s uvedenými závěry vyplývajícími z ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu ztotožňuje, v plném rozsahu na obsah odůvodnění těchto rozhodnutí odkazuje a doplňuje, že v nyní projednávané věci neshledal důvodu se od těchto závěrů jakkoli odchýlovat.
14. Z odůvodnění nálezu sp. zn. Pl. ÚS 41/17 je zřejmé, že ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, o nějž se opírají rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, bylo protiústavní po celou dobu své účinnosti (srov. body 48, 51 a násl. nálezu), přičemž nemůže být pochyb o tom, že bylo aplikováno v neprospěch žalobce, neboť orgánu veřejné moci umožňovalo za podmínek v něm stanovených zastavit řízení o žádosti, aniž by došlo k jejímu věcnému přezkumu, tj. k posouzení, zda žalobce splňuje hmotněprávní podmínky pro vydání požadovaného pobytového oprávnění.
15. Ačkoli tedy soud sám řízení o zrušení předmětného ustanovení nevyvolal, nemůže s ohledem na výše vyložená judikatorní východiska pominout tuto zásadní změnu právního stavu a trvat na formálním naplnění procesního předpisu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Tím by sice konal podle jeho textu, nikoli však jeho smyslu, porušil by ústavně chráněná práva žalobce (čl. 10 odst. 2 a čl. 36 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod) a nadbytečně zatížil žalobce dalším řízením (řízením o ústavní stížnosti). Soud proto musí dát přednost řešení odpovídajícímu principu oprávněného očekávání a napadené rozhodnutí opírající se o neústavní část zákona zrušit pro nezákonnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2003, č. j. 7 A 146/2001-29; či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 1.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2019, č. j. 55 A 24/2018-66). Soud podotýká, že shodně postupovaly ve skutkově a právně obdobných věcech i jiné krajské soudy (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2020, č. j. 10 A 133/2018–69, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 3. 2019, č. j. 22 A 18/2018-31, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2019, č. j. 55 A 24/2018-66).

16. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že žalovaný zatížil své rozhodnutí nezákonností podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku. Vzhledem k tomu, že stejnou nezákonností je zatíženo i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a žádost bude třeba znovu věcně posoudit, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. výrokem I. rozsudku i ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
17. Žalobce měl v projednávané věci úspěch, a proto soud výrokem II. v souladu s § 60 odst. 1 věty první uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku v celkové výši 11 228 Kč, která se skládá, z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek za žalobu a dále z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby po 3 100 Kč poskytnuté právním zástupcem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem, [převzetí věci, podání žaloby, a to podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, dále jen „AT“], a z částky 600 Kč za s tím související dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 AT, a dále z částky 1 428 Kč, jež činí 21 % DPH, z nadepsaných částek bez soudního poplatku. Uloženou povinnost náhrady nákladů řízení je žalovaný povinen splnit v obvyklé lhůtě. Náhradu nákladů řízení za návrh na přiznání odkladného účinku, který nebyl úspěšný, soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 27. července 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)